

Dosarul nr. 3ra-1082/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: Z. Talpalaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

Î N C H E I E R E

16 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale și Veaceslav Josan,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Josan împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea răspunsului, recalcularea alocației nominale lunare de stat pentru merite deosebite, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Casa Națională de Asigurări Sociale și Veaceslav Josan împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 20 iulie 2018 Veaceslav Josan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea răspunsului, recalcularea alocației nominale lunare de stat pentru merite deosebite, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a participat la războiul din Afganistan, iar în timpul serviciului militar, la 9 septembrie 1986 pentru merite deosebite față de stat, a fost decorat cu ordinul „Steaua Roșie” a fostei URSS.

A menționat că în anul 1987 s-a angajat și a activat în organele afacerilor interne a Republicii Moldova, fiind pensionat cu dreptul de a primi pensie de la data de 22 decembrie 2009, iar începând cu luna ianuarie 2014 pentru merite deosebite de stat, a primit alocație nominală în mărime de 50 lei lunar.

A susținut că în baza art. 21 alin.(2) lit.b) din Legea cu privire la veterani nr.190-XV din 8 mai 2003, are dreptul la alocație nominală ca beneficiar de pensie, persoană decorată cu distincție de stat ale fostei URSS ce este echivalată cu distincțiile de stat ale Republicii Moldova prin hotărârea Parlamentului nr.533-XIII din 13 iulie 1995 cu privire la drepturile cetățenilor Republicii Moldova decorați cu distincții de stat ale fostei URSS.

La fel, a notat că în conformitate cu art. 22 alin.(1) lit.d) din Legea cu privire la veterani, alocația nominală se stabilește persoanelor decorate cu ordinele „Ordinul

Republicii”, „Ștefan cel Mare” și „Slava Muncii” de clasele I, II și persoanelor care dețin titlul de Erou al Muncii Socialiste - 500 lei.

A considerat că incorect i-a fost calculată și achitată alocația pentru merite deosebite față de stat, primind numai 50 de lei în locul sumei de 500 lei, nefiindu-i astfel achitată diferența alocației în mărime de 450 lei lunar.

A relatat că la 14 iunie 2018 s-a adresat cu cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat recalcularea sumei alocate și achitarea diferenței alocației nominale începând cu 1 ianuarie 2010 în sumă de 450 de lei lunar.

Prin răspunsul nr.J-1291/18 din 29 iunie 2018 (primit prin poștă la 3 iulie 2018), Casa Națională de Asigurări Sociale a respins cererea prealabilă, comunicându-i că nu există temei legal de a-i recalcula cuantumul alocației nominale prevăzut în sumă de 500 lei, pentru ordinul „Красная Звезда” (Steaua Roșie) și că beneficiază de alocația nominală pentru merite deosebite față de stat, ca persoană decorată cu ordinul „Красная Звезда”, cuantumului căruia constituie 100 lei.

Reclamantul a declarat că sumele alocației nominale nu au fost achitate la timp din vina organului care stabilește și plătește alocația, fiindu-i în acest fel provocat un prejudiciu material prin neachitarea integrală a alocației pentru merite deosebite față de țară și un prejudiciu moral legat de stresuri și stări de suferințe psihice, ce i-au afectat sănătatea.

A considerat că pârâtul este obligat să-i achite prejudiciul material prin neachitarea integrală a alocației, precum și să-l despăgubească moral.

În drept, reclamantul și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art. 1, 16, 17, 25 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

A solicitat anularea răspunsului din 29 iunie 2018 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să recalculeze și să-i achite alocația nominală lunară de stat pentru merite deosebite în mărime de 450 de lei, începând cu data de 18 decembrie 2009, încasarea prejudiciului moral în sumă de 5000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în sumă de 5000 lei.

Prin hotărârea din 16 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată. A fost recunoscut ilegal răspunsul nr.f-1291/18 din 29 iunie 2018 emis de Casa Națională de Asigurări Sociale. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să-i achite lui Veaceslav Josan diferența alocației nominale lunare de stat pentru merite deosebite față de stat, începând cu 22 decembrie 2009, în sumă de 450 de lei lunar. S-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Veaceslav Josan cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2000 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 27 noiembrie 2018 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 8 decembrie 2018 Veaceslav Josan a declarat apel împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Casa Națională de Asigurări Sociale și Veaceslav Josan împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe referitoare la admiterea parțială a cererii de chemare în judecată.

În acest sens, instanța de apel a relatat că potrivit Anexei la hotărârea Parlamentului nr.533-XIII din 13 iulie 1995 cu privire la drepturile cetățenilor Republicii Moldova decorați cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S., ordinul „Steaua Roșie” al fostei U.R.S.S. este echivalat și corespunde cu distincția de stat a Republicii Moldova - ordinul „Ștefan cel Mare”.

La fel, instanța de apel a menționat că distincția de stat a fostei U.R.S.S. - ordinul „Steaua Roșie”, prin articolul unic din Legea nr. 105 din 4 mai 2006 pentru completarea articolului 22 din Legea cu privire la veterani nr. 190-XV din 8 mai 2003, a fost echivalată după importanță cu distincția de stat a Republicii Moldova - ordinul „Ștefan cel Mare”.

Astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe referitoare la faptul că Veaceslav Josan are dreptul la alocația nominală de stat pentru merite deosebite față de stat în mărime de 500 lei lunar și asta reieșind din faptul că prin prisma prevederilor legale, cetățenii Republicii Moldova decorați cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S., beneficiază de drepturile respective, prevăzute pentru cetățenii Republicii Moldova, decorați cu distincții de stat ale Republicii Moldova.

Totodată, instanța de apel a considerat neîntemeiată afirmația invocată de Vladimir Josan precum că instanța de judecată nu s-a expus asupra cerinței privind încasarea în viitor a alocației nominale în mărime de 500 lei, deoarece instanța nu poate obliga pârâtul de a efectua careva acțiuni în viitor, iar o astfel de hotărâre va fi contrară prevederilor legale.

Cu titlu subsecvent, instanța de apel a considerat justă și aprecierea primei instanțe care a conchis asupra respingerii ca neîntemeiate a pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral, întrucât reclamantul nu a evidențiat în ce mod și sub ce aspect au fost manifestate pretinsele suferințe psihice, cu atât mai mult că însăși admiterea cerințelor reclamantului cu privire la recunoașterea ilegalității răspunsului și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i achite diferența alocației nominale lunare de stat, constituie prin sine o satisfacție echitabilă pentru orice prejudiciu moral eventual suferit.

La fel, instanța de apel a relatat că prima instanță corect a dispus și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2000 lei, ca fiind reale, necesare și rezonabile.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural.

La 4 iulie 2019 și ulterior la 25 iulie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

A susținut că nu există niciun temei legal de a stabili intimatului alocația nominală în cuantumul solicitat, întrucât prin actele normative de care s-au condus instanțele de judecată, a fost echivalat doar ca importanță ordinul „Steaua Roșie” cu

ordinul „Ștefan cel Mare”, iar acest fapt nu prevede că alocația nominală de stat pentru merite deosebite, urmează a fi achitată în cuantum de 500 lei.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

La 22 august 2019 Veaceslav Josan a depus recurs împotriva deciziei din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat că instanța de apel nu a cercetat multiaspectual, complet, nepărtinitor și nemijlocit toate probele din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, aplicând eronat normele de drept material.

A susținut că instanța de apel urma să țină cont de toate pretențiile din cererea de chemare în judecată și să se expună în parte față de fiecare cerință.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 19 iunie 2019.

Astfel, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale la 4 iulie 2019, este în termen.

Referitor la recursul depus de Veaceslav Josan, este de menționat că la materialele dosarului nu există date ce ar confirma cu certitudine recepționarea de către recurent a deciziei instanței de apel.

Prin urmare, recursul depus de Veaceslav Josan la 22 august 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va examina admisibilitatea cererilor de recurs prin prisma normelor de drept anterioare intrării în vigoare a noilor reglementări procedurale, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursurilor depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale și Veaceslav Josan, în raport cu materialele cauzei civile, completul

specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale și Veaceslav Josan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă,

din recursurile depuse nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibile recursurile depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale și Veaceslav Josan.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale și Veaceslav Josan, se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic